

22H090NBIS

AAN DE LEDEN VAN HET FEDERAAL BUREAU

P/MU/JMD/YVH/IDH

Brussel, 14 oktober 2022

Politiek verantwoordelijke: Thierry BODSON, Miranda ULENS

Waarde Kameraden,

 Betreft: Federale begroting 2023-2024

1. Situering

- De Federale regering bereikte een akkoord over de begroting voor 2023 en 2024. Naast het akkoord over de begroting werden ook afspraken gemaakt rond een aantal hervormingen.
- In deze nota gaan we kort in op de hoofdlijnen en maken we een eerste evaluatie op.

2. Krachtlijnen

- Begrotingsdoelstelling:
 - o Noteer dat de Europese Commissie nog een soepeler traject toelaat tot en met 2023.
 - o De regering wil het structureel begrotingstekort terugdringen tot 3,2 % van het BBP in 2024.
 - o Dit vergt een begrotingsinspanning van ongeveer 4 miljard euro of 0,7% van het BBP.
 - o Bij de start van de regeerperiode was een verdeling van de inspanning afgesproken van 1/3de besparingen - 1/3de nieuwe inkomsten - 1/3de diverse.
- Nieuwe inkomsten:
 - o Invoering van een minimumbelasting op bedrijven (optrekken minimale belastbare basis), eenmalig in 2023 in afwachting van een Europees akkoord.
 - o Solidariteitsbijdrage bankensector (140 miljoen).
 - o Eénmalig beperken overdraagbare verliezen in de vennootschapsbelasting.
 - o Verhoging accijnzen op tabak, e-sigaretten (150 miljoen).
 - o Schrappen woonbonus vanaf 2de woning voor nieuwe woonleningen.
 - o Stopzetting notionele intrestaftrek.
 - o Verstrengen gebruik van auteursrechten
- Besparingen, onder meer:
 - o RVA-uitgaven uitgezonderd werkloosheid (50 miljoen in 2023, 70 miljoen in 2024).
 - Via beperking duurtijd tijdskrediet voor kinderopvang (van 51 naar 48 maanden) en enkel voltijds TK voor kinderen tot 5 jaar (nu: 8 jaar). Verstrengen anciënniteitsvoorwaarde voor TK zorg voor kinderen van 2 naar 3 jaar en verstrengen tewerkstellingsvoorwaarde voltijds TK (1 jaar) en voor halftijds TK (12 maanden voltijds in plaats van minstens 3/4de). Besparen op extra-vergoeding voor alle verlofstelsels (privé en publiek): schrappen bonus 50-plussers en schrappen bonus na 5 jaar anciënniteit bij dezelfde werkgever. Afstemmen loopbaanonderbreking federale ambtenaren naar tijdskrediet (van 60 naar 48 maanden voor het motief zorg voor een kind en naar 51 maanden voor de andere motieven). Wijzigingen slaan telkens op nieuwe intreders.

- Optrekken bijzondere werkgeversbijdrage SWT :+ 6% in '23 en +10% in '24 (en optrekken activeringsbijdrage (+ 20 %) bij vrijstelling arbeidsprestaties jonger dan 60 jaar).
- Pensioenen terugverdieneffecten door invoering pensioenbonus (2 euro bruto/dag).
- Efficiëntie SZ (90 miljoen), waar onder uitvoeren plannen eerlijke concurrentie in de sectoren schoonmaak, verhuis, bouw, vlees, transport.
- Groeionorm gezondheidszorg wordt in 2024 eenmalig herleid van 2,5 % naar 2 % maar verschil wordt deels bijgesteld.
- Aanpakken oneigenlijk gebruik dagcontracten via bijzondere bijdrage, conform advies NAR (34 miljoen).
- Post: Inperking op de concessie voor krantenbedeling (50 miljoen).
- Nieuwe uitgaven (nieuw beleid), onder meer:
 - Investerings NMBS: groeipad naar 3 miljard (in plaats van de gevraagde 4 miljard).
 - Zorg.
 - Loonsverhoging federale ambtenaren (enkel maaltijdcheques in 2024) en politie (45 % in 2023 en 90 % in 2024 van de afgesproken enveloppe).
 - Werk: uitbreiden contingent inspectie.
 - Terug naar Werk langdurig zieken; o.m. invoeren arbeidsparticipatietoelag werknemers (pilotproject); premie aan werkgevers bij gedeeltelijke werkhervatting; outplacementbijdrage werkgevers aan Terug-Naar-Werk-fonds bij verbreking medische overmacht; bijkomende TNW-coördinatoren
- Fiscale hervormingen:
 - De minister van Financiën zal een eerste fase voorleggen aan de regering om de lasten op arbeid te verminderen en “met de bedoeling om te beginnen met de uitvoering tijdens deze legislatuur”. Onder meer: fiscaliteit neutraler naar samenlevingsvorm, vereenvoudiging belastingaangifte, verhogen koopkracht gezinnen (optrekken belastingvrije som/versterken sociale en fiscale werkbonus/ belastingkrediet). Te financieren via lastenverschuiving/besparingen/terugverdieneffecten.
- Hervormingen arbeidsmarkt, onder meer:
 - Uitbreiden toepassingsgebied flexi-jobs naar de zorg (niet zorgmedewerkers), cultuur (niet artiesten), evenementensector, en landbouw (PC liet inmiddels weten geen vragende partij te zijn).
 - Verhogen contingent fiscaal voordelige uren studentenarbeid van 475 naar 600 uur.
 - Makkelijker combineren uitkering met loon voor zeer langdurig werklozen (o.m. zones zéro chômeurs de longue durée afbakenen i.s.m. gewesten).
 - Vraag aan de sociale partners om maatregelen overuren en eindeloopbaan te verlengen met 2 jaar in kader van IPA-gesprekken
- Versterken competitiviteit:
 - Vermindering werkgeversbijdragen met 7,07 procent gedurende eerste 2 kwartalen van 2023 (1 miljard euro) omwille van loonindexatie; voor de laatste 2 kwartalen wordt een uitstel van betaling gegeven tot 2025. Dit zou geen invloed hebben op de berekening van de loonkost in het kader van de loonnorm.

- Energiemaatregelen:
 - Behoud 6% BTW op elektriciteit en gas, zo nodig te compenseren via accijnzen als de prijzen normaliseren (maar nooit meer dan in 2021) en rekening houdend met verbruik. Uitgebreid sociaal tarief was al verlengd tot en met maart 2023. Hervorming sociaal tarief wordt voorbereid.
 - Verlengen korting op basispakket energiefactuur (200 euro in november en in december) voor eerste trimester 2023 (bedrag is afhankelijk van de energieprijzen).
 - Verlenging steunmaatregelen ondernemingen tot en met eerste kwartaal 2023, waar onder Tijdelijke Werkloosheid 'energie'.
 - Invoeren overwinstbelasting energiesector (1,3 miljard boven op de 1 miljard euro bestaande nucleaire rente) via wegbelasten inkomsten boven 130 euro per megawattuur vanaf december en eerste semester 2023 (verlengbaar) en met terugwerkende kracht vanaf januari 2022 boven 180 euro. Solidariteitsbijdrage van de oliesector (300 miljoen). En bijdrage van gasnetbeheerder Fluxys (300 miljoen)

3. Evaluatie

- Positieve maatregelen:
 - **Extra-inkomsten via belastingen op kapitaal:**
 - invoeren minimumbelasting grote bedrijven; solidariteitsbijdrage bankensector; invoeren van een overwinstbelasting op de energiebedrijven.
 - maar: voorlopig gaat het om tijdelijke maatregelen en het optrekken van de effectentaks werd uiteindelijk afgevoerd.
 - Bijkomende **verlichting energiefactuur:**
 - verlenging van de korting op basispakket (maar: beperkt tot eerste trimester) en behoud 6% BTW (wat momenteel zou neerkomen op een korting van 1000 euro per jaar per gezin)
 - **Een aantal investeringen:**
 - in de zorg, het spoor, arbeidsvoorwaarden overheidspersoneel
 - maar: minder dan afgesproken (zie verder)
- Negatief
 - Tijdelijke maar lineaire **vermindering werkgeversbijdrage (ter compensatie van indexatie lonen).**
 - Dus geen selectieve maatregel gericht op bedrijven in moeilijkheden en niet beperkt tot spreiding in de tijd van de verschuldigde bijdragen.
 - Opnieuw een competitiviteitsmaatregel ten laste van de SZ waarvoor geen alternatieve financiering is voorzien en de evenwichtsdotatie dus verder aanzwelt.
 - Cadeau aan bedrijfsleven zonder tegenprestatie via sociaal overleg.

- Beperken **tijdskredieten en uitbreiden goedkope arbeidsstatuten**
 - Beperking duurtijd loopbaanonderbreking (federale overheid) en tijdskrediet zorg voor kinderen en verstrengen leeftijdsvoorwaarde kinderen; optrekken anciënniteitsvoorwaarde. Verstrengen voorafgaande tewerkstellingsvoorwaarde en schrappen toeslagen (zoals 50-plussers).
 - Uitbreiding flexijobs (dus jobs zonder bijdrage SZ en minder sociale bescherming) naar nieuwe sectoren zoals zorg, cultuur en landbouw.
 - Uitbreiding goedkope studentenarbeid (zonder opbouw sociale rechten?)
- Afgesproken **loonsverhogingen openbare sectoren niet (volledig) nagekomen**
- **Uitblijven billijke financieringsformule uitbetalingsinstellingen** werkloosheids-uitkeringen, wat dienstverlening dreigt te ondergraven
- **Verminderen groeinorm gezondheidszorgen**: al is die vermindering in principe beperkt tot 2024.

Kameraadschappelijk.

Miranda ULENS,
Algemeen secretaris.

Thierry BODSON,
Voorzitter.